

Rients Ritskes breekt met zijn Japanse meester

25 jaar nadat Rients Ritskes (1957) zijn eerste zenlessen, onder toezicht van de Japanse Rinzaï zentraditie gaf, breekt hij met zijn Japanse meester. Volgende week reist hij naar Japan om zijn in 1999 ontvangen Monnikspij in te leveren. Ritskes wil op deze wijze enige afstand nemen van de Japanse traditie. Zijn doel is zeker te stellen dat de verder bijzonder mooie en zeer waardevolle zentraditie in een aan deze tijd aangepaste vorm verder kan groeien en bloeien. Een ontwikkeling die binnen Zen.nl wordt nagestreefd en gerealiseerd.

De aanleiding voor deze weloverwogen stap is het feit dat Rients Ritskes, de Zenmeester en hoofdopleider van Zen.nl inmiddels bijna op alle fronten een andere dan de in Japan gewenste lijn volgt. Het belangrijkste onderdeel daarvan is wel de inhoud en vorm van de opleiding tot zenleraar. Gezien de toenemende belangstelling startte Zen.nl 5 jaar geleden met het professionaliseren van deze deeltijd opleiding. Inmiddels is de structurering van de opleiding helemaal rond en deze week wordt bij het Centraal Register Kort Beroepsonderwijs (CRKBO) de erkenning aangevraagd. (Meer info over de opleiding tot zenleraar zie: <http://www.zen.nl/nl/opleiding.php>.) In Japan zijn officiële vertegenwoordigers van de Rinzaï school van mening, dat alleen een opleiding van minimaal 10 jaar in een Japans zenklooster goed genoeg zou zijn om leraar te worden. In Nederland is inmiddels het tegendeel ruimschoots aangehouden. De gezamenlijke Zen.nl leraren geven momenteel meer dan 150 groepen wekelijks les en deze worden structureel goed tot zeer goed geëvalueerd. Dit in tegenstelling tot een steeds verder teruglopende belangstelling voor het traditionele (Rinzaï) zenonderwijs in Japan. Het succes van Zen.nl komt waarschijnlijk doordat zeer sterk gefocust wordt op de integratie van het geleerde in de dagelijkse praktijk.

Een ander verschil van mening gaat over de didactische methoden. In Japan is de Rinzaï opleiding van leraren in het klooster niet of nauwelijks verschillend van 200 jaar geleden. Aan nieuwe inzichten uit de psychologie en didactiek lijkt men geen boodschap te hebben. Zo zijn er nog steeds zenmeesters die veel hard schreeuwen en is het standaard dat ze urenlange monologen houden. Het Zen.nl onderwijs voor aanstaande leraren laat zich daarentegen inspireren door de modernste onderwijstechnieken, waarbij onder andere participatie, transparantie, opbouwende feedback en al in een vroeg stadium lesgeven de effectieve instrumenten zijn.

Ritskes beoefende zelf 10 jaar zen (waarvan 1 jaar in Japan), voor hij zelf in 1987 les ging geven. Hij deed dit met toestemming van een moderne, maar inmiddels overleden Japanse zenmeester, Hirata Roshi van het belangrijke zenklooster Tenryu-ji. Van Seiko Hirata Roshi ontving hij de naam RanZen, hetgeen betekent: Nederlandse Zen. Die naam wil hij graag blijvend eer aan doen. De afgelopen decennia kwamen heel regelmatig meesters en monniken op bezoek in Nederland om de ontwikkelingen hier te volgen. Ook reisde Ritskes regelmatig naar Japan om zich door diverse zenmeesters te laten inspireren. In 1999 kreeg Rients Ritskes in de slotceremonie van een retraite een goudbrokaat Raksu uit handen van Sokun Tsushimoto Roshi, een Japanse Zenmeester die 4 jaar achtereensamen met hem een meditatie-week had geleid op de Tiltenberg in Vogelenzang. Deze Raksu geeft de status van het Zenleraarschap aan. Er werd, vanwege het in Japanse ogen officiële karakter van deze ceremonie, niet over Inka of Transmissie, maar over autorisatie gesproken. Aan Tsushimoto bracht Ritskes regelmatig verslag uit over de ontwikkelingen binnen Zen.nl, maar dat zal deze keer dus voor het laatst zijn.

In de zomer van 2010 hebben verder de docenten van Zen.nl het initiatief genomen Rients Ritskes officieel te erkennen als hun Zenmeester. Deze procedure is in de eeuwenoude zentraditie een vaker voorkomende vorm van autorisatie. Op de foto: Zenmeester Rients RanZen Ritskes, met de nieuwe Raksu die hij daarbij in 2010 ontving.

De inhoud van het in de afgelopen decennia ontwikkelde onderwijsaanbod van Zen.nl zal door bovenstaande niet veranderen. Zie voor de visie van Zen.nl <http://www.zen.nl/nl/zen.php>. Zen.nl blijft ook lid van de Boeddhistische Unie Nederland.

Voor meer informatie zie www.zen.nl en voor interviewverzoeken kunt u contact opnemen met Misha Beliën, Zen.nl, T 024-6636420 / 06-50645668 E misha@zen.nl. Deze zullen pas gepland kunnen worden na de geplande terugkomst uit Japan op 1 mei.